

POKROVITELJ
Ministarstvo kulture Crne Gore

IZDAVAČ:

STIHOM GOVORIM, Biljelo Polje

Za izdavača:

Aleksandar Obradović

Urednik:

Slobodan Zoran Obradović

Recezeni:

Peko Laličić

Ljiljana Tadić-Adžamić

Dizajn korica i priprema:

Rade Jolić

Ilustracija:

Remzija Reki Ramusović

Kontakt:

jolicrade@gmail.com

Štampa:

Pegaz - Bijelo Polje

Tiraž:

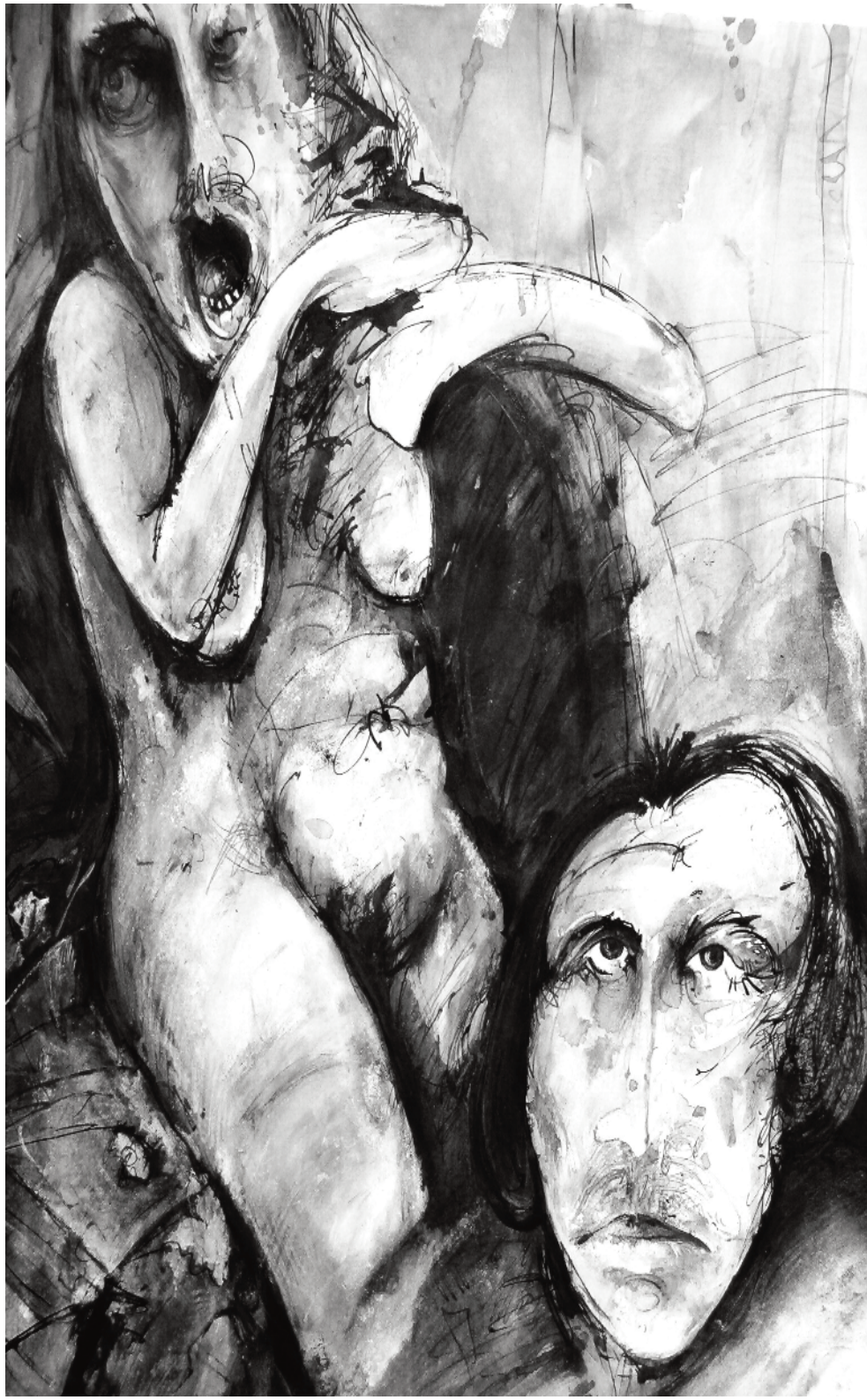
250

RADE JOLIĆ

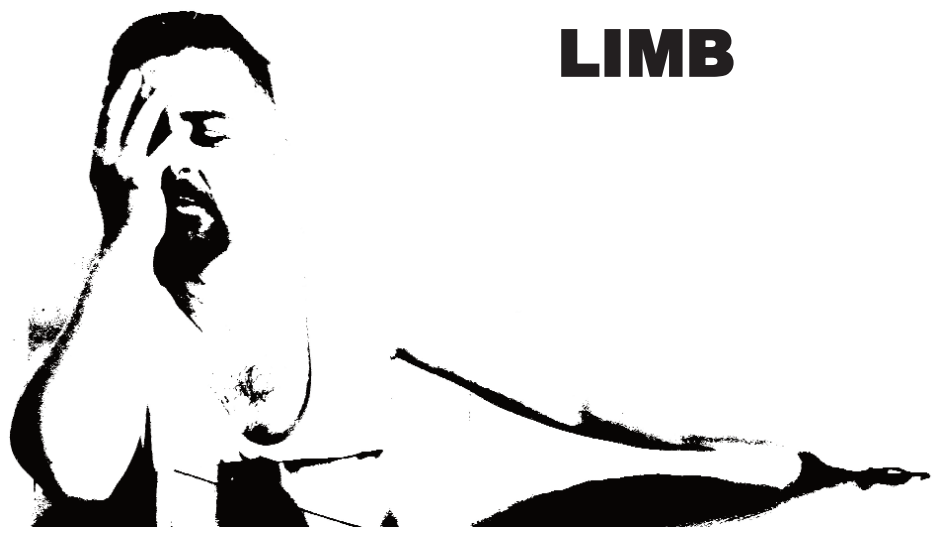
**NIJEMA
PJESMA**

Berane, 2014.

Mojoj Miri

LIMB

RADANJE

Kad me pogledaš
Istog trenutka
Zatrudnim
I odmah mi poraste srce
Do zuba
Nabreknu grudi do prskanja
Tada poželim da pojedem
Nešto kisjelo i gorko
A kad bi me još dotakla
Ili dozvolila da ti zadržim miris
Siguran sam da bih rodio bliznakinje
Jedna bi bila plava
A druga crna
Obje bi ličile na mene
Imale bi veliku glavu
A male šake

Njih bi prepoznala
Među stotinama knjiga
Napisanih na svim živim
I neživim
Svjetskim jezicima

Stani
Počinje
Boli
Zapleti prste u moje prste
Drži me za ruku
Ne puštaj me
Počinje porođaj

Porodiću se na usta

PJESNIK i PJESMA

Pjesma se pravi
Od ognja

Čelo i utroba
Obuzdavaju plamen

Vatri se ne smije vjerovati
Ona ide do kraja

Stih se u krvi kali
I kalemi se sa rađanjem
A rađanje je bolnije
Od smrti

Zato obazrivo
I hrabro

Ako neko
U tvojim stihovima
Prepozna tebe
A ne sebe
Onda si umro
Pa ćeš morati
Ponovo da se rađaš
I da stariš
Da živiš

Glasam za eutanaziju

TIJESTO

Ustani prije zore
Zavrni rukave do lakata
Raspremi sto
Umij lice izvorskom vodom
Pa sa njom i vatrom
Zamijesi tijesto

Mijesi
Razvlači
Gnječi
Uživaj dok te bole prsti i leđa

Dok čekaš da nadode tijesto
Okreni se
I pokaži đavolu

Svoj crveni jezik
Nek se đavolski uplaši

Ako te pita šta to radiš
Reci mu
- PIŠEM PJESMU!

STIH

Stih mi ne može biti
Lijep
Vedar
I
Lak
Znam
Čime se hrani
I znam kroz šta sve prolazi
Kroz kakve sukrvice
Truleži
Neizvjesnosti
I
Vrtače

Stih mi se zađavolisao
I prokurvao

Slomiću olovku

DEBELA PJESMA

Debeo sam
I još mnogo teži nego što izgledam
Oko vara

Iz dana u dan
Sve sam deblji
I ružniji
Stariji
Brada i grudi naglo sijede

Imam opasan apetit
Sve što mi dodje
Do oka i jezika
Ja halapljivo žvaćem i gutam

Najviše jedem riječi
Koje više ne smijem izgovoriti
A riječi su masne
Pune holesterola

Ako neki glas
Pokuša da izađe
Da se prelomi preko donjih sekutića
Ja ga svojim prljavim
I kratkim prstima
Grubo vraćam i guram u grlo

Nikad neću postati pijanista

Moj prijatelju
Da li si pročitao deblju pjesmu

ISTINA

Odvoji mi pogled od blata
Moram prestati da kopam
Dolje su samo kosti i kamenje

Što sam bliži srcu Zemlje
Sve sam teži

Nije magija
Ako uspijem
Da preko crvenog žara
Pređem bos
Umjetnost je da ga pregazim
A da ne ogaravim tabane

Da bih dohvatio svjetlost
Moram biti providan

Čist
I lakši od vazduha
Nisi ti bol
Ti si istina
Poezija je istina
Bog je istina

VRIJEME

Vrijeme je ludo i lažljivo
Pa misliš
Da ćeš uvijek imati časova i minuta
Da stigneš tamo gdje si namjerio

A vremena nema
Nisi ga ni vidio
Niti opipao
To što je protutnjalo
Bili su mirisi i san

Vrijeme je prevara
Lakše ti je da ubiješ jedan dan života
Nego da izgubiš zelenu novčanicu
A vremena nema

Pa nema
Bacili smo ga sa jutrošnjim smećem

Vrijeme je potrošeno
Više smo ga trošili od vode

Pjesma mrzi vrijeme
I od njega krade trenutke

PUZZLE

Pravi
Iskreni
I čestiti samoubica
Skače sa mosta
Ispod kojeg
Nikad nije tekla voda

Kad nestane straha
Čovjek uživa u iščekivanju

Trn se zabija u zdravu
A ne u bolesnu nogu

Klovnovi nijesu smiješni

Poljubac je ružan
Ako je jezik suv

Jako stisnute ženske butine
Jako žele šaku
Koja će ih široko razmaknuti

Vatra obožava knjige

Pjesnik je mazohista

U čistilištu su ostavljeni samo
Kaput i donji veš

Volim crvenu boju

Ako voliš da igraš igru
I ako uspiješ da pravilno nasložiš
Sve puzzle
Sa sobom ponesi tri oglodane kosti
I vrata Limba će ti biti širom otvorena

DOBRODOŠAO

ASTRONAUT

Čovjek je otišao na Mjesec
Jer je pojeo Zemlju

Bog
Ako mu ponovo oprosti
Onda više neće biti Bog
Postaće smrtan

Sve je sažvakano i posisano

DUG

Vratih pjesmi
Svaki prigavi i razuzdani glas
A svakom glasu
Vrisak

Bolu vratih mimiku
Nadi zabludu
Vratih životu
Njegov šareni mizanscen
A zemlji
Sve što je njeno
I što miriše na bud

Vratih đavolu
Vatru
Pomamu

I dugački jezik
Vratih uterusu
Zgnječeni zigot
Pa gurnuh Feniksa u rernu
I dobro zatvorih vrata

Svako uze svoje
I ode niz brdo u šumu

Meni ostade
Tvoj dodir i miris
I san

RADOSTI MOJA

IZVINI

Izvini
Što se ti i ja udaljismo

Ti si letjela
Dok sam ja kopao zemunice
I sahranjivao žive i nežive
Oponašao đavola
A đavolu se rugao

Ti si sijala
A ja sam
I zimi i ljeti
Preko glave držao ćebe

Ti si bila laka
A ja kum sa olovom

Pjesmo

Opasno je biti slobodan
To je zamka

Pjesmo
Izvini što se nisam budio
Na svaki tvoj dodir
I dah
Mislio sam da sanjam
Tvrđio sam da je java gvožđe
A od gvožđa su bili
Samo moje čelo i jezik

Pjesmo
Izvini što se otuđismo
A nisam imao nikog bližeg
I nikom više nisam vjerovao

Izvini
I hvala ti što naučih da plačem

Ništa ti nisam dao
Stidim se
Ipak
Ti si pjesma
Ti treba da daješ
A moje oči da uzimaju

Izvini

Putevi su dugi
Beskonačni

Od večeras
Ti ideš na jednu
A ja na drugu stranu

Izvini
I
Laku noć

Uhhhhhhh
Da samo znaš
Kako mi je teško
Da stavim tačku

**ZALJUBLJEN
ČOVJEK JE
MAĐIONIČAR**

TI i ONA

Da si TI
Nekim čudnim čudom ONA
Onda bi znala
Šta pamte prsti moje desne ruke
Lijevi obraz
I
Ruža

Ali TI ne možeš biti ONA
(Naravno da ne možeš)
Jer ONA je alhemičar
Zna da podari život
Pa da ga oduzme
ONA može sve
ONA miriše na poznu jesen
ONA voli da igra
ONA divno šapuće

Vas dvije nemate ništa slično
TI imaš velike dojke
A ONA male
TI si arogantna
Proračunata
Hladna
A ONA tiha
Meka
Ženstvena
ONA je željna života
ONA zna šta ima
A ja ne znam šta nemam
ONA ima SJUTRA
A ja sam i ovo DANAS
Bez borbe izgubio

Vas dvije nemate ništa zajedničko
Dok ona roni u dubokoj vodi
Preko koje plivaju ružine latice
TI nećeš da mi se javiš

TI me ne voliš
Mrziš
I oduševljava te neko ko lovi ptice
A ONA i ne zna da ja postojim
Iskreno
To ne znam ni ja

KAD BIH MOGAO

Kad bih mogao
Ali ne mogu
Ti ne daš
Uzeo bih ti svaku sumnju
Svaki strah
Sve bolesti koje ćeš bolovati
Sve smrti
Sve nesreće
Sva razočaranja i prevare
Sve košmare i nedoumice
Sve vatre i sve lednike
Sve zle i urokljive oči

Uzeo bih ti
Glas
Miris
Dodir

Moram da imam snage
Jer dug je put do SUMATRE

Sve bih to skupio u snop
Dobro privezao za svoj vrat
Sebe natovario
Pa krenuo da porađam noć

Osmjeh ti ne bih uzeo

ĐERDAN

Preskočih žičanu ogradu
I odoh u polje

Ubrah klas pšenice
Na koji
Kao neko dijete
Nanizah
Svaki pokret
Osmjeh
Svaki glas koji se mrijestio u šaputanju
Svaki dodir
Sve isprepletane prste
I moje i njene
Sve požude

Sve

Dobro svezah krajeve
A dječaka zadavih svojim malim šakama

Žao mi je što mi miris pobježe

Istrgoh svoju ruku
I bacih taj šareni đerdan
U vodu
Veliku kao more

Đerdan potonu
A ja ostah razapet na žici
Da plašim ale i vrane

NOVI SAD

Na Petrovaradin
Ne smijem više da idem sam
Jer imam male šake
I malo snage
Da ponesem i sačuvam
Svu tu ljepotu

Bez ljepote ne živim
A ne mogu ni da umrem

Novi Sade
Što nemaš bar jezik
I usta
Pa da se ljubimo
Ali
Pjesnik ne umije da se ljubi
Jer se nije ljubio sa pjesnikom
A životom želi

Plašim se vatre
Koja može da se zaledi

Od danas više nisam isti

Novi Sade
Nikad ti više neću doći

NIJEMA PJESMA

Nas dvoje ne pričamo
Nikad nismo ni pričali
Mi se čak ni pogledima ne dogovaramo
Jer
Ona je slijepa na desno
A ja na lijevo oko

Mi nikad ne pričamo
Mi smo umjetnici
Od tišine umijemo da izvajamo
Komarca i Akonkagvu
Mi nikad ne pričamo
Mada ja imam potrebu
Da joj ispričam jednu priču
I kad bih i pomislio
Da nešto izustim
Mi smo upravo tada

Ili rađali
Ili plakali
Ili umirali od neizvjesnosti
Ili sahranjivali naše roditelje

Mi nikad ne razgovaramo

Ipak
Jednog trenutka
Nakon toliko šarenih godina
Njen hrabri glas
Uplaši moje uho
- I , šta si ono htio da mi ispričaš?
Nisam znao
Ali na mojoj glavi više nije bilo usana
A i bilo bi degutantno
I
Uzaludno
Da joj ispričam priču
O
Sizifu

OČI

Ja njoj
Nisam poklonio pjesmu
Ali mi je njene oči uzeše
Prisvojiše
I dopisaše
Još dva stiha

Ja ne znam da otimam
Ali znam dobro da kradem
Pa joj iz šupljine
Gdje joj se spaja
Vrat sa ramenom
Ukradoh miris

Lud od sreće požurih
Da pobjegnem
Brodom do pučine
Prije nego što ona pogledom

Spoji i zatvori
More s nebom

Poletjih
I pretvorih se u oblak

Zaljubljen čovjek je mađioničar

CAFE BAR

U cafe baru „MUDROST“
Ti piješ
A ja se davim

Mjerimo
Čije su šake veće

Mi smo neobični
Niko ne liči na nas

Porasle su mi oči
Hoće sve da zapamte

Ti znaš neku bajalicu
Umiješ da dozoveš zmije
Đavo ti iz dojki
Isisava snagu

Dozvala bi i troglavog psa
Da sjedi ispred naših vrata

Večeras izlazim sam
Pokušaću da ga namamim
Baciću mu sve moje kosti
A ti
Čekaj zoru
I raduj se Suncu

KLJUČ

Uđe u moju sobu
Punu katarze i prljavog veša
Jer je inspiracija negdje pobjegla
I sa sobom unese miris ravnice

Dođe da mi kaže
Zašto još uvijek pišem ljubavne pjesme
Zašto umirem
Pa opet oživljavam
Ali
Slučajno
Baš tog jutra ja nisam bio živ
I nisam bio raspoložen za priču i laži

Ona je otčutila šest minuta
Popila crnu kafu

I pored glave mi ostavila
Crvenu ružu
Koju uvijek nosi sa sobom
Ode uz osmjeh
Jer se sjetila da ja na ravnici ne znam
Da odredim strane svijeta

Sjutra
Kad oživim
Promijeniću
I ključ
I bravu
I vrata
I kuću
I zemlju

UZMI ME

Ne ostavljaj me za sutra
Ja sam napravljen
Od lako kvarljivog mesa
Koje se brzo ucrvlja

Sjutra će iz moje kože
I jetre
Iznići borovi i jele
Paprike
Lubenice

Ljeto je

Uzmi me sad
Čini mi se
Da sam danas malo živ

Oči su mi otvorene
Šake su mi porasle
Tijelo drhti
(Ruga se zemljotresu)
Izazivam plimu i osjeku

Sad me uzmi
Spreman sam
Moji koferi su neraspakovani

Sad

Hoću da budemo nagi
Hoću da miješamo hromozome
Hoću da budem stvaralac

Sad

Moje sjutra je potrošeno

JOŠ JEDNA LJUBAVNA PJESMA BEZ NASLOVA

I baš kad sam obje ruke
Prekinuo
I baš kad sam obje noge u koljenu
Izlomio
I jezik zubima otkinuo
I baš kad sam se
I tvoga i moga Boga odrekao
Dođe san ko izdajnik
Sa zrnem u njedrima
I reče

JA SAM ONA

Ne bih mu ja dozvolio
Nego on sam tako dođe
I ništa ne pita
Pa pod trudno srce oganj raspalio
A vatra ko vatra

Luda i vesela
Čeka miris nerođenog mesa
A bješe to ono zrno
Što ga ona i ja tražismo
Horizontalno golišavi i živi
Dok su nas jata kokošaka ubjeđivala
Da je njihovo
A mi im lijepo i nježno
Rekosmo

IŠ

I baš kad sebi iskopah vid
San reče

POGLEDAJ ME

I kad uši gogoljski odsjekoh
On poče da pjeva
Da izluđuje
I mami
I kad mi srce u šaci otkuca kraj
Tada i on stade
Skide šešir
Zabaci frak
Pokloni se dostojanstveno
Zatim pogleda u svjetlost
Baš kao što rade glumci na pozornici
I reče

JA SAM NADA

I ništa mi drugo ne ostade
Nego da spavam
I njenim rukama da milujem
I njenim očima da gledam
I njenim jezikom da ljubim

VID

Tek
Kad umočim oko
U
Tvoje oko
Vidim
Put

SAD pa NIKAD

A
Šta
Ako ovo SAD
Postane NIKAD
A NIKAD
Zaista bude NIKAD
E onda ne znam šta da radim

Kada bi sjutra
Pa i prekosjutra
Moglo da bude ovo SAD
Ja bih opet postao
Živ i zdrav

I baš SAD
Ja postah BRAT
Ali sam u stvari

Znatno više od tog BRATA
Ali sad nemam vremena
Da u to uvjeravam moj tamni vilajet
Pa lagano i pijano
Umačem brk u crni MERLOT

SAD mi je mnogo žao
Što nemam vremena

Do SAD nisam
Ali od SAD
Počinjem da brojim i zabrajam
Sekunde sa minutama
I od SAD
Nosim te sa sobom
Sa svim tvojim udicama
Mamcima
I
Izvorima
Moram da imam sidro
Kompas
I
Zakletvu

I šta
Pa da ovo SAD
Već sutra postane NIKAD
A to NIKAD zaista bude NIKAD
E
Onda stvarno ne znam šta da radim

MUZIKALNOST

I kad sam te varao
I dok sam te ostavljao
I dok si plakala
I jecala
I dok si me lelekala
I dok sam ti brkovima i bradom
Po tijelu tražio žar mjesta
I dok si bila na meni
I ispod mene
I dok si radala
I kad si odlučila da me ostaviš
Divio sam se tvojoj
MUZIKALNOSTI

Sa svojim altom
Mogla si kuću da sagradiš

Pa zapališ
Pa oživiš
Ti si mogla čudo
A
Ja
Ja sam maštao
Da sviram trubu
To je majstorstvo
Nema varanja
Tek kad se posljednji dah
Zabije u pisak
Stvara se zvuk
Život
A
Kad bih znao da sviram
Ne bih nikad prestajao
A
Kad bih znao da volim
Sa tobom bih svako jutro
DORUČKOVAO

KUPAČICA

Dok se kupaš
Sjajiš
Zlatiš
Hrabro dodiruješ
Sve te hiperbole i parabole
Sve ono što vapi
Za šakom
A ja gledam
Ćutim
I
Nestajem

Dok se kupaš
Vode zagrijavaš
Ribe tjeraš ka hladnim morima
Protjeruješ rijeke do izvora

Objavljuješ kraj lovostaju
I
Postu
Ja te gledam kroz nišan
Ćutim
Mrem
I nestajem

I ne mogu se nakajati
Što sam se plašio
Dubokih voda
I što ne naučih
Da
Plivam

GLAD

Izvini
Što sam izračunao
Koliko poljubaca
Može da stane
Na liniji
Od tvoga vrata
Do stomaka
I još pedalj niže
Volim da gledam
Ćutim
Jedem
I
Izazivam
Đavole

FATAMORGANA

Svaku kap
Sa izvora
Koja se kolebala
Na vrškovima
Tvojih dojki
Ja sam hvatao
Naprslim usnama

Znam
Da je to đavolska voda
Od koje
Bar tako kažu
U pustinji doživljavaš
Fatamorganu
Pa kopniš
I pretvoriš se u zrno
Pijeska

RAZGOVOR

- Da li si me nekad prevario?

- Naravno da jesam!!!

- Zašto?!

- Zbog pjesme!

- I samo zbog toga?!

- Kako - samo?!

Ja sam pjesnik,
a vođenje ljubavi je umjetnost.
Umjetnost je kada uspiješ
da svojim šakama
i svojim usnama

dovedeš tijelo nepoznate žene
do drhtaja,
do grča, do vriska.
To je majstorija,
kreativnost!

- Varaš li me i dalje?

- Naravno da te varam!
Još pišem,
još imam inspiraciju.
Da te ne varam
život bi bio monoton,
a pjesma bi nestala.

- Voliš li me?

- Obožavam!!!

- Koliko?

- Volim te do jednog skrivenog mjesta
u univerzumu
gdje se ovog trenutka
rađa planeta, plava planeta,
u obilju ljubičaste boje.
A sada, čuti!
Spavaj!
Moram da pišem!

ILUZIJA

Dok smo bili na krevetu
Isprepletani
Dezorijentisani
Maštoviti
I znojem slijepjeni
Dala si mi nadimak
HOBOTNICA

Osjećala si kao da imam osam ruku
I kada bi mi sklonila jednu
Istog trenu bi osjetila
Tri moje šake
Na svojim dojčkama
Unutrašnjim stranama butina
Truhu
Ušnim školjkama

Htjela si da me obuzdaš
I prevariš
Pa si tražila
Da ti pišem po leđima
I crtam stablo jabuke
I jesam
Umijem dobro da crtam i slikam
Ali su mi jabuke
Brzo sazrijevale
A ja sam svaku
Grizao
I
Svaku kap cijedio
Do
Sjemenke

OVO JE NJENA PJESMA

Ulazio sam danas u stan
I tražio te u svojoj vitrini
Među figurama od alabastera
I kristalnim čašama
Gdje sam sebi obećao
Da ću te čuvati
Ako budeš sa mnom

Gledao sam tu prazninu
To crno ništa
Taj vakuum koji sve guta
I moju pesnicu
I sto
I knjige
Poželio sam da poskidam sva ogledala
I sve portrete sa zida
I da se isplačem

Dobro da se isplačem
I glavu bih zabio u zemlju
Ali se bojim
Da ne iznikne
Nešto grdno i mučno
Kao kolebanje
Jednom si poželjela da ti napišem
pjesmu
Da se osjetiš nečijom
I ženom
I evo
Ona je tu

Crnokosa

Dugokosa

Znam da koliko te sad volim
Mogu te voljeti još i više
A to me ubija
I po navici otvaram prozor
I pomalo zaurlam
Ludosti moja
Nije ovo Leta
To je Lim
I ovaj čovjek nije Haron
Već sam to ja
I ne veslam
Nego se koprcam i davim
U tvojim i mojim Beranama

Ovo je tvoja pjesma
Znam da u njoj nema riječi
Koje će zatisnuti
Svaku poru na tvojoj koži
Ali znaj da ih imam još u sebi
Koje se kotrljaju i zveče
Po mojim ambisima

Crnokosa

Dugokosa

Poklanjam ti pjesmu
I znaj da koliko te sad volim
Mogu te voljeti još i mnogo više
A to me ubija

UZALUD

Ti poče nešto da tražiš
A ja ti kupih kera
Ti poče da se učiš da moliš
A ja ti kupih ruke za molitvu
I najmekši ćilim
Ti poče da gledaš
A ja ti kupih mikroskop
Ti riješi da se naučiš da ljubiš
A ja ti šake napunih zemljom
Ti pomisli da pokušaš da voliš
A ja kupih jednu ovcu
Jedan kotao
Jedno ćebe
I odoh na Komove
Da gledam kako se pare oblaci
I čekam kišu

IZ INATA

ARLEKINO

Ja sam Ja
I ne volim što sam baš on
Jer se nas dvojica
Često posvađamo
I potučemo
Kad bih mogao
Gađao bih ga sa tri kamena
Ali ja imam samo dvije ruke

Ja sam Arlekino
Živim u cirkusu
Pijem bajatu vodu
I čeznem za vazduhom

Nemam adresu
Nemam zemlju

Ali sam numerisan
Ne umijem da se smijem
Davim se u plitkoj vodi
A u dubokoj živim
Iz inata

Nemam ništa
Nemam čak ni masku
Već sam tako rođen
A kad nemam ništa
Onda dam riječ
Pa sam tako i progutao svoj jezik

Ja se zovem Arlekino
Sjedim
Na
Kamenu
Pijem bajatu vodu
I
Živim iz inata

VELIKI i MALI

Velike oči

Mogu da izbroje i pore na nosu

A male samo da vide vulkansko grotlo

Velike šake

Maštaju da svojim nezgrapnim prstima

Rasklope i poprave stari časovnik

A male šake

Da razmjeste planine i mora

Velike riječi

Su isprepletane od nekoliko slova

A male se stiskaju i guraju po romanima

Velika vatra

Se potpaljuje sitnim ljuskama

A mala tinja u deblu

Veliki životi
Žive od vode
Snova
Toplote
A mali životi
Životare u velikim gradovima i jedu
meso

Velikom glumcu
Dovoljna je i zemunica da stvori umjet-
nost
A malom Je i zemlja mala

Sunce uživa da obasja Zemlju
A Mjesec da napravi sjenku

Ti i ja
Nikad se nećemo sresti
Ni upoznati

Ko zna
Možda tako i treba

SA KIŠOM

Padoh sa kišom
Na žitno polje
Uvaljasmo svu pšenicu
Zemlja
Žedna i željna
Obradova se ludim gostima
Uvuče nas u svoje srce
Tako
Da ni nos ne mogah da promolim
da omirišem Sunce
Veliko kao pogača

Lažu
Pod zemljom nema đavola
U toj samoći
Ti si sam sebi đavo

Kiša i dalje pada
A ja čekam da umre nada
Pa da otputujem

KOMPAS

Oko moje glave
Postoji
Šest strana svijeta
Lijevo
Desno
Tamo
Onamo
Gore
I ovo ovdje
I
Baš na ovom kamenu
Gdje sada svezan stojim
Maštam da otkrijem
I
Sedmu stranu

GUBITNIK

Kad nešto izgubim
Prvo ga tražim
Ispod kamena
A
Ako ga ni tamo nema
Onda ga nigdje nema
Pa raspletem kosu
Osmjehnem se đavolu
I završim
Traganje

MINUT

Ako naučiš da izgovoriš
Prvi glas iz mog stiha
Ustani
Popravi košulju
Zakopčaj dugme na kaputu
Dlanovima zagladi kosu
I jedan minut
Zanimajmi

Uradi tako
Valja se

Prijatelju
Odavno se nismo vidjeli
Stalno žurim
Nisam znao da čitam putokaze

Tačke i zareze
A kad se izgubim
Psi me nađu

Naučio sam
Da u noći vidim sjenke
I trpim hladnoću

Sad znam šta imam da izgubim

Zaćuti
Samo jedan minut

Uradi tako
Valja se

Počinje da pada snijeg

ZID

Jedini zid
Koji ne možeš preskočiti
(Da bi ukrao jabuku)
Je onaj zid
Koji sazidaš
sopstvenim šakama

Kroz anomaliju kamena
Probijaju se mirisi
Koji đavolski dobro mirišu
Na zeleno voće
Pa te mame
A ti
Iako znaš
Da su zdravoj jabuci
Potrebni i zdravi zubi
Sumanuto juriš i gledaš u prazno

Što više skačeš
Zid je sve viši i deblji

Sjutra ću početi da kopam
Nema druge

SLIJEP, GLUV I NIJEM

Kada ti budu rekli
Da to nisi ti
Da to što vidiš
Nije to to
Da to što misliš
Neko je davno smislio
I sada više nije živ
A ti se tad napravi
Da si slijep

Kada ti budu rekli
Da to ime
Koje si godinama nosio
I na njega se okretao
Nije tvoje
A da je tvoje

Mnogo komplikovano
I da ga ne možeš zapamtiti
A ti se onda nemoj ni truditi
Već se napravi da si gluv

Kada ti budu rekli
Da je to za tvoje dobro
I da ih brine
Tvoje samrtno žuto lice
Istog trenutka
Zanijemi

Slijep
Gluv
Nijem
Ime i prezime
Savremenog čovjeka današnjice

PLAŠIM SE

Plašim se praznog stiha
A punog srca

Plašim se inspiracije
Koja će da nestane
Pa rušim sve mostove i raskrsnice

Plašim se bolesti
Koja može da se izliječi
Ljekovi su destruktivni
Otrovni i glupi
Remete ravnotežu na Zemlji

Plašim se snova koji mirišu

Plašim se laži i neizvjesnosti

Plaším se poučné přiče

Plaším se sebe
Svoje snage i izdržljivosti

Plaším se ...

Plaším se ove noći

AKROBATA

Mnogo dana
I još mnogo više godina
Išao sam na rukama
U stalnoj nadi i želji da ispadnem
Da me ispljune Zemlja
U nebo
Od svega toga
Dobio sam
Samo jednu planetu na glavi
I ljepljivo blato na šakama

MI SMO GENERACIJA...

Mi smo generacija
Koja je najviše mahala
I kojoj su najviše mahali

Mi smo znali
Da po nekoliko sati
Čekamo u redu
I čekamo
I čekamo
I čekamo
Da pored nas prođe
Visoko podignuti
Dugački
Valjkasti
I čvrst predmet
Pun duboke simbolike

A mi smo tada
Izbezumljeno srećni mahali
Pjevali
Krkljali
Zamaknuti neophodnom kostimografijom
Mahali smo im
I mahali su nam oni i kasnije
Sa dva
Pa sa tri prsta
Pa opet sa dva
Pa opet sa tri prsta
Vozeći se na velikim kamionima
Okićeni šarenim platnima

Mašu nam oni i danas
I ovog trenu
Stalno
Ali sada samo sa jednim prstom
Dok se mi
I dalje omađijani
Smješamo
Gurkamo
I spotičemo
O razbacane putokaze
Kape
Motke
I nade

Mi smo generacija
Kojoj su najviše mahali
I koja je najviše mahala

IZNENADI ME

Iznenadi me
To još nisam doživio

Iznenadi me
Makar me ubila
Makar mi ubila oca
Onako golišavog
I raspuvanog
Kada je pomislio
Da mi dodirne majku

Iznenadi me
Sada
Ovog trenu
Ne misliš valjda
Da ću živjeti
Do kraja svog života

Pa nisam ja
Crkve rušio
Da budem
Toliko kažnjen
Da toliko kotrljam
Po ovom kamenjaru
I
Jedem

NAPOMENI ME

Napomeni me
Grozno sam zaboravan
A i misli odnose vozovi
Tramvaji
Dugi brodovi
Da
Ako poludim
Izvršim svoju smrt
Spektakularno
Odvratno
I
Šareno
Ja nosim breme od četrdeset godina
A to je teret
Pod kojim se ne piše
Ne sanja

Ljubavi moja
Neće me biti neko vrijeme
Sada putujem
Bez čela
Bez snova
Bez tebe
I ne znam kuda
Ali ti budi pripravna
I nikad ne spavaj
Da me napomeneš
Ako poludim da...
Ljubavi moja
Neće me biti neko vrijeme

SVAKOG DANA ...

Svakog dana
Doručkujem
Ručam
I
Večeram
I svakog dana se oblačim
I
Svlačim

Svakog dana
Pijem vodu
A svakog petog
Vodim ljubav
Svakog dana
Strepim
I tražim

Nešto
Što nemam

Svakog dana
Od 15 do 18 časova
Ja sam mrzovoljan
I baš svakog dana
Naučim po jednu dobru psovku

Svakog dana me boli desno rame
Svakog dana sam stariji
I
Živim
I
Umirem

Svakog dana
Pomišljam
Da je krajnje vrijeme
Da promijenim život
Ali
To uvijek ostavljam
Za sutrašnji dan
I svakog dana
Sebe lažem
I potkradam

Svakog dana
Ja sam sin
I muž
I otac
I svakog dana volim

Svakog dana
Su mi vreli tabani
I želim
Negdje da otputujem

Svakog dana
Žalim
Što nisam naučio
Da sviram
Trubu

Svakog dana
Prizivam Boga
I prilažem sebe
Ali mu ne trebam
I svakog dana se
Spremam
Za naredni dan

Čudno
Da mi sve ovo
Još nije dosadilo
A dovoljno je
Da samo jednog dana
Uradim nešto različito
I neočekivano
Na primjer
Da ne doručkujem
Pa da svečano odjeven
Legnem u svilenu postelju
I da se svi ovi dani
Raspomame
Polude

LIME, LIMČINO, DRUGARČINO

Lime
Limčino
Drugarčino
Nije drugarski
Da mi ulaziš u njedra
Kao u zobnicu
Prsle su moje grudi
I teško te sada nosim
Po svim tim mjestima
Kuda sve lutam

Pa zalutam

Prsle su moje grudi
Niko ne zna bolje od tebe
Šta je to šupljina

A šta praznina
A ja sam sada prazan
Prazan kao da sam objavio
Prvu zbirku poezije
Prazan kao nada
Prazan kao cirkus bez klovna
Prazan
Udavio bi se ti u meni
Jer ti ne znaš da plivaš
A ja kukavan znam

Lime
Limčino
Drugarčino
Dok te ova brda čuvaju
Kao uterus svoj fetus
Ti napravi granicu
Između njene i moje kuće
Pa bjesniš
Pa luduješ

Više te ima u mojoj krvi
Nego što ima krvi moje majke
I oca
I đeda
I prađeda
Pa kada primih miropomazanje
Dobih ime
LIMRADE

Lime
Limčino
Drugarčino
Dok juriš
Dok tutnjiš
Ćuti
I meni se ne žali
Jer nisam pjesnik
Ja samo tražim pjesmu
Ali znam da boli
I boli
I stalno će boljeti

Zalimio si mi se u oku
A ja te tebi
Uporno vraćam
I vraćam
I vraćam
Pa praštam

Prsle su moje grudi
I ne smijem te više nositi
Po svim tim mjestima
Kuda sve lutam
Pa zalutam

Ućuti
Zamukni
Ti si me naučio
Da je krv voda

ĐAVO NE LAŽE

Đavo ne laže
Kad kaže da će doći
On je već stigao

On je brz
Ali ja brži
On lud
A ja još luđi
On crn
Ja crnji
Ne dam mu mira
Dok ga ne ubijedim
Da sam ja veći đavo
Od njega
Veći sam ja
I stvarniji
I originalniji

On je sam
A ja sa sobom nosim
Stotine udesa
Ognjeva
Ogledala
Stotine tovara mraka
Nereda
I
Smrada

KASNO JE

- Da li ti znaš,
da li umiješ
da kažeš
nešto teže i bolnije
od tih riječi :

KASNO JE!

- Znam,
kako ne bih znao:

KASNO JE!

Rekoh i odoh
Da mirim dane sa godinama
Život sa željama
Pa raskopčah košulju
Da podojim sve moje đavole
Koje rađam
Kad god to mogu

ČETIRI VRANA KONJA

I

Pod kopitama četiri vrana konja
U vodi i zemlji
U vatri i vjetru
Između znojavih butina
Razmičući karlične kosti
Promolih glavu

I bol
I vrisak
I mrak
I studen
I vidjeh zabradenu ženu
I čuh njen sluđeni glas

Ćut
Ne smij se toliko
Plakaćeš

I da ne bješe uplašena i nesigurna
Ne bih znao
Da mi je majka
Nisam uspio ni da kažem

**Majko
Spasi
Boli
Strah me majko**

Po stotinu puta
Izlomih sebi zube i vilicu
Pa oputom zaših usne
Da se slučajno
Nekad
Ne nasmijem
Da mi lice ne osjeti ukus prevare
I laži

Rodih se sa stotinu godina
Sa hiljadu i stotinu godina
Rodih se
I počeh da puzim i gmižem
Sa kletvom na vratu
I kaznom da se vječno nadam

II

Pod kopitama četiri vrana konja
Tužbalice me naučiše da govorim
Šta da oblačim
Laž da bježim
Radost da strepim
Lim me nauči da se divim
I da se najljepše ne može zagrliti

Niti ukrotiti
Lim me nauči da je krv voda
I kad se nje napiješ
Luda glava više ne zaboravlja
Sve pamti
I sjetiće se
Gladi
Smrti
Progona
Vriska
I biva još veća i još luđa
A Lim sve dublji
Ponosniji
Prkosniji
A četiri vrana konja
Sve goropadnija
I gaze
I gaze
I gaze

Pod kopitama četiri vrana konja
Sve tutnji
Sve se lomi
Bježi čovjek od čovjeka
A od obojice bježi sluđena umjetnost
U neke krugove
Kocke
I nakaze
A đavo gleda

Sebi ne vjeruje
Đavolski se smije
A ja vrištim
Sve gori
Gori
I gore gori
Sve mi gori
Feniks iz rerne gundā
Čovjek je podsmjeh prirodi

Tutnji
Sve tutnji
Tutnje gromovi
I Lim tutnji
Drobe se lednici
Tutnje i škripe oglodana rebra
Tutnje prazne riječi
Tutnje čizme i bezumlje
Sve tutnji
Sve tutnji
Sve se lomi

Prerodila mi šljiva
Pa se izlomila
Lome se pogledi
Lome se satovi i kompasi
Lome se čela i snovi
Sve se lomi i sve vapi
Za mjerom i skladom
Sve vapi
Sve se boji

Sve se lomi
Sve tutnji
I sve gori

IV

Pod kopitama četiri vrana konja
Svaka glava vapi za oprostom
Svaka daska misli da je dio krsta
Lim čezne i sanja za mojim likom
A ja ne sanjam
Samo se krijem
Bježim
Klatim
Koracima spajam obale i virove
I čuvam nešto što nemam

Ovdje ničega nema
Nema vremena za tebe
I nema vremena za mene
Nema ni strana svijeta
I nema snova
Nema milosti
Ni razloga
Nema ni greške ni pokajanja

Nema

I nema vremena za tebe
I nema vremena za mene

Ni zvuk to nije bio
Ni bol to nije bio
Nije bilo ni snova
Ni razuma
Ni mladosti
Sve je to bila luda varka
Ovdje se rađaš star
I čitavog života
Samo sebe sažaljevaš
A da nije tako
Mrtvi bi se sami sahranjivali
Pored srca
Limom mi prođe barka
Sve zakupi
I ponese sve što ostade
I nestade
Ovdje ničega nema
I nema vremena za tebe
I nema vremena za mene

I sve vara
Sve tutnji
I sve gori
I sve teče

V

Pod kopitama četiri vrana konja
Četiri kosača
Kose prazninu i tamu
Pred njima sve pada
Sve nestaje
Sem zvuka
Koji mjesto srži živi u kostima
A konji još življi
Još luđi
Skaču
Njište
Gaze

Nad čelom mi utabaše zemlju
Nad glavom mi kamen razdrobiše
Travu mi ubiše
I osta prah
Pa i njega
Na kopitama odnesoš
I
Mrak

Rodih se sa stotinu godina
Rodih se sa hiljadu i stotinu godina
Rodih se
A nisam živio
I nisam se osmjehnuo
Ni ime nisam zapamtio
I
Kraj

PESNIČKE ŽIŠKE KOJE PALE EMOCIJE DA NI NEBO NE OSTAJE RAVNODUŠNO

Svojom prvom stihozbirkom *Iznenadi me*, Rade Jolić je uspeo da iznenadi mnoge, ali mene ne. Ovo zato što sam posle čitanja njegovih prvih stihova shvatio i (prvi) javno oglasio ubeđenje da se na crnogorskom književnom nebu javlja još jedna zvezda koja će osobenim načinom promišljanja, snažnim i autentičnim stilom i izrazom zračiti mnogo dalje od zavičajnih prostora. Zato sam sa zadovoljstvom i da bih još jednom proverio izrečeno rado prihvatio da kažem nekoliko rečenica o njegovoj novoj knjizi pesama *Nijema pjesma*.

I posle prvog čitanja shvatih da nisam pogrešio, jer me već prvom pesmom *Radanje* utemeljuje u davno konstatovano i njemu samom tada nepojmljivo. Jer pesnik čije se pesme rađaju i iz pogleda, „posle kojeg odmah zatrudni i poraste mu srce do zuba”, mora da progovara silovito, ushićeno, upečatljivo, vešto i slojevito, jer drugačije ne ume, jer to ne bi bio Rade Jolić, koji oglašava sebe veoma neobično a ipak jasno.

Tragajući za izvorištima Jolićeve poezije neminovno se nameće potreba da ih, i ako su to najvećim delom ljubavne pesme, ne tražimo samo na uobičajenim lokacijama, već da njegove porive i stvaralačke motive sagledavamo i kroz prizmu frojdovskog, pa i jungovskog viđenja i doživljavanja sveta. Ovo, ne samo zbog odgonetanja sadržine knjige, već i zato što u njegovoj poeziji žena ima dominantnu ulogu, te zato i biva ono što dolazi pre i posle svega. Jer je snažan motiv o kome i za koga peva, i deo je i njegovog nesvesnog bića, te otuda i potreba da joj se stalno i na neobičan način vraća i obraća da bi ona bila to veliko i uzvišeno.

Iz ovoga se rađa snaga kojom ljubav ispoljava katkad osobenom i njemu svojstvenom metaforom, katkad alegorično,

stilski iznijansirano, senzibilno, vešto mereno, pažljivo tesano i majstorski postavljeno.

Sve to ovoj knjizi daje specifičnu poetsku, stilsku, psihološku i filozofsku dimenziju, jer nameće utisak da se iz njegove psihološke strukture ličnosti Id kao činilac i izvor pritanja libida u psihu, prelio u reč i zauzeo mesto ispred Ega i Superega, što u jungovskom smislu predstavlja neko razmeđe između Ja i Jastva, dakle subjekta svesti, s jedne, i subjekta nesvesne psihe, s druge strane, što govori o specifičnoj i specifično usmerenoj energiji (o čemu će, verujem, nekada žustro raspravljati kompetentni ljudi), ali i o tegobnom traganju za sobom i izvesnoj podvojenosti nekih elemenata sopstvenog, makar i poetskog, „ja”, što izaziva sklonost ka naglim obrtima, nenadanim emocijama, pa i uočljivom iako blagom buntu, te stvara osećaj nemanja čak ni maske i tera na život makar i iz inata (npr. u pesmi *Arlekino*), što je produkt sukoba Ida sa Superegom koji ga udružen s Egom cenzuriše i potiskuje u nesvesni deo psihe, iz koje izbija u vidu snažnog poetskog vrela, koje recimo u pesmi *Ovo je tvoja pesma*, za razliku od pomenute, izgleda ovako:

„... Znam da koliko te sad volim/ mogu te voljeti još više/ a to me ubija/ i po navici otvaram prozor/ i pomalo zauzlam/ ludosti moja/ nije ovo Letu/ to je Lim/ i ovaj čovjek nije Haron/ već sam to ja/ i ne veslam/ nego se koprcam i davim/ u tvojim i mojim Beranama...!”

Jolić na specifičan i sebi svojstven način izražava i zadovoljstvo kao životni instinkt, te Erosu da bi ga, opet na svoj način suprotstavio Tanatosu kao instinktu smrti, snagom poetske reči ne priziva u pomoć Letu, tu podzemnu reku iz koje duše umrlih piju zaborav, i Harona, da ih preko nje preveze, da bi progovorio o iskonskom i lakše i ubedljivije kročio pred zaljubljenike u lepu pisanu reč, već pronalazi sebe nepodvojenog i sebe tragača za lepotama, te uspeva da mu Lim poetski jako zameni Letu a on Harona kako to ne bi bile pesme za zaborav, već one kojima se treba vraćati, u njima uživati i pamtiti

ih, jer on pesme „pravi od ognja”, „stih u krvi kali” (*Pjesnik i pjesma*) i neprestano „pjesmi vraća svaki razuzdani glas, svakom glasu vrisak, a đavolu vatru, pomamu i dugačak jezik (*Dug*). U pesničkom naboju i njim samim, Jolić nastoji da se obračuna sa zlom koje sve nas pritiska i tišti, zato đavolu koji je po definiciji personifikacija zla i greha, i neprijatelj ljudima i Bogu u šaljivom tonu ali jasno daje do znanja da je od njega brži, luđi i crnji i ne dâ mu mira jer je u svemu veći, stvarniji i originalniji od njega, jer „... *On je sam/ a ja sa sobom nosim/ stotine udesa/ ognjeva/ ogledala/ stotine tovara mraka/ nereda/ i/ smrada!*” (*Đavo ne laže*). Ovim Jolić potvrđuje sebe velikog i sebe spremnog da bude i crni đavo da bi se suprotstavio svakom obliku zla, a pažljivi čitalac će i tu, i u tome, nazreti njegovu poetsku zrelost i lepotu izraza.

No, u trenucima „kada mu se smire tasovi na vagi” i kad pero krene da mu vodi misli i emocije, Jolić biva drugi i drugačiji, ni sa kim uporediv, svoj i osoben i stilski jasno definisan. Tad peva o snivanoj, dozivanoj ili o ženi na javi, pa se ni na tren ne može poverovati u ono:

„*Plašim se praznog stiha a punog srca!*” (*Plašim se*) ili u ono: „*Jer imam male šake/ i malo snage/ da ponese/ i sačuvam/ svu tu ljepotu!*”, jer se neminovno moraju imati u vidu reči koje se u raznim varijantama ali u istom smislu naziru iz pesme u pesmu, i koje ga punoćom i snagom stiha i misli određuju, jer prazan stih ne izvire iz punog srca, pogotovo ne kad ovaj pesnik jasno poručuje: „*Bez ljepote ne živim/ a ne mogu ni da umrem/...*” (*Novi Sad*).

Stihobirka *Nijema pjesma* predstavlja snažno književno ostvarenje pesnika kome su svakoga dana vreli tabani i koji bi da negde otputuje iako je „izgubio kompas” te priznaje: „*Oko moje glave/ postoji/ šest strana svijeta/ lijevo/ desno/ tamo/ onamo/ gore/ i ovo ovdje/ baš ovaj komad kamena/ gdje sada vezan stojim/ i maštam da otkrijem/ i/ sedmu stranu/ (Kompas)*, no ne može jer mora da ostane uz pesmu i u pesmama da bi ih drugima darivao, da one umesto njega putuju svetom, da pronose lepotu misli i emocija, da ni nebo ne ostane

ravnodušno. Da se i svi mi u toj lepoti pronalazimo i snažimo ga na putu koji otkriva novo, prepoznatljivo i upečatljivo. Ono što će ga utemeljiti među velikane pera. Što će, ubjeđen sam, ostaviti trag i pečat u nacionalnoj književnosti jer to nisu nijeme pjesme, već one koje snažno govore i stvarane su da se pamte, traju i pronose kroz vreme..

U Majdanpeku,
17. I 2014. godine

Peko Laličić

AJDE SAD OBJASNI ARLEKINU... KAKO SE PRAVI RUČAK OD SJEĆANJA...

Tajanstvenost (tajnovitost) ženine puti, naravi i misli u poeziji ushićeno ulijeće u maglu i bistrinu životne kronološke postojanosti, iliti: nerijetko je žena ta kojoj se pjeva ne samo u porodu muške misli i snova, ne samo u magnovenju snatrenja i želja – žena je postulat kojem se pjesnik neprestano vraća. Muškarac koji je zatrudnio i mogućnost rađanja blizanaca, ispisana knjiga prepoznatljiva na policama za knjige, porod na usta – sve to u pjesmama Rade Jolića zapravo je instanca nastajanja pjesme, alegorija te gorljiva želja stapanja subjekta sa ženom koja je drâga, supruga i majka, zemaljski sveto biće kojem je odana i zemaljska počast! Kokoške otjerane pejorativom Iš! Feniks iz rerne! Posvećena pjesma ženi i na taj način oda njenoj ljubavi! Sve su ovo veoma neobične i u suvremenoj poeziji skoro inaugurativne alegorije, metaforizirani stihovi očeličeni tematsko-motivskim slojem-Ljubav.

Kritičarka koja upisuje ove riječi kao trajnost/ recenziju/ kritički osvrt uistinu ne zna koliko je pjesnik Rade Jolić do sada objavio knjiga jer je taj podatak posve nebitan za kvalitetu stiha. No, kako se u ovoj literarnoj istrazi polazi od teksta i samo od teksta, strukturalističkim angažmanom u kojem je stih prioriteta bilježnica iz koje se čita onome tko umije čitati, Jolića upoznajemo kao vrijednoga, antološkoga i izdvojenoga pjesnika. Izdvojenoga prije svega specifičnošću selekcije stihova, šaljivošću u njima (koja dakako i nije denotativna šaljivost već konotacija koja upisuje šamar ili grubu kritiku pojedincu, masi). Stoga ne čudi da je ova poezija slojevita u svojem stilsko-figurnom aktivizmu, na polju emotivno-senzibilne iznijansiranosti te osobite stilske prepoznatljivosti.

Žena je ovdje subjekt kojem se u slobodi robuje; Leta, Lim, Haron literarizirana su bića koja priskaču u pomoć da se recipijentu barem pokuša približiti iskonski osjećaj koji lirik nosi u sebi. I bez ustručavanja objašnjava ga subjekt drugom. Žena perfektna slušateljica dok sve boli iznutra i ispija se čaša

vina u kojoj još krvari mjesec; katkad se riječ pojede čim se zausti; panika kojoj je nekad potrebno i iznenađenje makar i ubilo, ubilo „oca onako golišavog i raspuvanog kada je posmislio da mi dodirne majku“, pjeva subjekt kalamburski ustrojavajući riječi: „Ne misliš valjda/ Da ću živjeti/ Do kraja svog života“ (Iznenadi me). Majci se vraća u bolnim trenucima, izlomiti zube i vilicu, potom zašiti usta da se, slučajno, ne desi osmijeh... to su teška emotivna stanja u kojoj se gorčina pije a kojoj se ne nazdravlja (Četiri vrana konja). Najljepše se ne može zagrliti, čovjek od čovjeka bježi, lomi se pogled, šljiva i čelo... Naime, poema Četiri vrana konja (opravdano može biti ovako prozvana) obiluje buntom subjekta koji vješto upotrebljavajući snagu konjske kopite i simboličnost plemenitosti te životinje asociraju na sintagmatičnost dizdarevske lirske percepcije o rađanju, trajanju života i odlasku gdje je zemaljski Kraj podignut križ i... tišina oko njega.

Političko-ideološka tema poigravanja mahanja s tri pa s dva pa s jednim prstom jest nostalgично sazvučje nad ovovremenim stanjem svega i svačega ali je ona u Jolićevoj poeziji i britka opomena generacijama nekad, sad, kasnije (Mi smo generacija). Potraga za tim identitetom zbunjena je slika, možda predstava o samom sebi, Arlekino, podvojenost nekih svojih „ja“ koji u svojim internim svađama i sukobima nema adresu, zemlju, koji je numeriran, i taj osjećaj nemanja ništa, čak ni maska se nema, ipak tjera da se živi iz inata (Arlekino). Jedna od posebnih pjesama u ovoj zbirici jest pjesma Kad bih mogao. Nije li ljubav, bez ijednoga epiteta, bezuvjetna predaja, žrtva i požrtvovanost uz nju?! Nije li želja da se od drage uzme sumnja, svaki strah, bolest, glas, dodir i miris uistinu snaga (kad volimo) jer „dug je put do SUMATRE“?! Pjesma je izdvojena i anaforičnošću svoje stilske uspjelosti a ne samo na selektivnom tematskom polju.

Kad bih mogao

No ne mogu

Ti ne daš

Uzeo bih ti svaku sumnju

*Svaki strah
Sve bolesti koje ćeš bolovati
Sve smrti
Sve nesreće
Sva razočaranja i prevare
Sve košmare i nedoumice
Sve vatre i sve lednike
Sve zle i urokljive oči*

*Uzeo bih ti
I tvoj glas
Miris
Dodir
Da dobijem snagu
Jer
Dug je put do SUMATRE (...)*

(Kad bih mogao)

No opet, skoro sve pjesme u ovoj zbirci su ljubavne, motiv Žene polazište je i zgarište svih senzosa: ushit, razočaranje, bol a nekad je i sjećanje:

*Da si TI
Nekim čudnim čudom ONA
Onda bi znala
Šta pamte prsti moje desne ruke
Lijevi obraz
I
Ruža*

*Ali TI ne možeš biti ONA
Naravno da ne možeš
Jer ONA je alhemičar
Zna da podari život
Pa da ga oduzme (...)*

ONA divno šapuće

*Vas dvije se ne ličite
Nemate ništa slično (...)*

(TI i ONA)

Ostavlja se Jolićeva poezija na policu, pod ili stol, umorno se čitatelj/ica uvlači u skute neke druge knjige. No ova je svakako jedna od onih kojima se vraća da se na nešto podsjeti. Nešto što smo davno zatomili u nekom organu, možda crnoj žuči, možda srcu... neznano je. Ali joj se vraća. Jer vrijedi.

mr. sc. Ljiljana Tadić-Adžamić

O AUTORU

Rade Jolić je rođen 20.02.1972. godine u Beranama. Diplomirao je na Filološkom fakultetu u Prištini.

Do sada je objavio : *Iznenadi me* (poezija) TOKOVI - Berane; *Odvikavanje* (poezija i istoimena drama)–STIHOM GOVORIM, Bijelo Polje, 2013; VERONIKA (drama objavljena u elektronskom obliku).

Dobitnik je *Vidovdanske povelje i treće nagrade književnog časopisa NAŠA REČ* iz Leskovca.

Po osnovu književnih konkursa zastupljen je u sljedećim zbornicima poezije:

1. *Iz istog korena* – (SKC, Priština)
2. *Almanah I* (GLAS POETIKE, Beograd, 2011.)
3. *MORE NA DLANU* (KULTURA SNOVA – Zagreb, 2011.)
4. *STIHOM GOVORIM II* (Bijelo Polje)
5. *DER EVIGE BILDERRAHMEN* (KUNSTVERIEN „Milutin Alempijević,, 2013.)
6. *IZVORNIK 4* (KNJIŽEVNI KLUB 21, Smederevska Palanka, 2013.).

Sa svojom poezijom zastupljen je u dvije antologije : Branislav M. Vuković „*Beranski tragovi*”, Berane, 2012. i Golub Jašović : „*Prokletije pojem*”. 2013.

Jedan je od organizatora književne manifestacije *LIMOVANJE*, Berane.

Pored književnosti amaterski se bavi glumom i režijom, i dobitnik je više nagrada za glumu na festivalima amaterskog pozorišta u Gnjilanu i Prizrenu. Igrao je u desetak predstava koje su izvođene u Prištini, Gnjilanu, Prizrenu, Donjem Milanovcu, Kolašinu, Beranama i Andrijevići.

Živi i radi u Beranama.

SADRŽAJ:

LIMB	7
Rađanje	9
Pjesnik i pjesma	11
Tijesto	13
Stih	15
Debela pjesma	16
Istina	18
Vrijeme	20
Puzzle	22
Astronaut	24
Dug	25
Izvini	27
ZALJUBLJEN ČOVJEK JE MAĐIONIČAR	31
Ti i ona	33
Kad bih mogao	35
Đerdan	37
Novi Sad	39
Oči	43
Cafe bar	45
Ključ	47
Uzmi me	49
Još jedna ljubavna pjesma bez naslova	52
Vid	54
Sad pa nikad	55
Muzikalnost	57
Kupačica	59
Glad	61
Fatamorgana	62
Razgovor	63
Iluzija	65
Ovo je njena pjesma	67

IZ INATA	73
Arlekino	75
Veliki i mali	77
Sa kišom	79
Kompas	80
Gubitnik	81
Minut	82
Zid	84
Slijep, gluv i nijem	86
Plāšim se	88
Akrobata	90
Mi smo generacija	91
Iznenadi me	93
Napomeni me	95
Svakog dana	97
Lime, Limčino, drugarčino	100
Đavo ne laže	103
Kasno je	105
Četiri vrana konja	106

Peko Laličić: Pesničke žiške koje pale emocije da ni nebo ne ostaje
ravnodušno 116

Ljiljana Tadić Adžamić: Ajde sad objasni Arlekinu ... kako se pravi ručak
od sjećanja... 120

O autoru 123

CIP